

РОЗВИТОК МУЛЬТИМОДАЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ У КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЧНИХ ПРІОРИТЕТІВ ЄС

Стратегічні пріоритети європейської транспортної політики формуються в контексті та невід’ємно від інших пріоритетів розвитку ЄС. Зокрема, серед шести пріоритетів Європейської Комісії на 2019-2024 рр. є Європейський Зелений Курс (англ. European Green Deal) – це реалізація заходів у напрямі скорочення викидів парникових газів від транспорту до 90% у 2050 р. і принаймні до 55% у 2030 р. порівняно з рівнем 1990 р. [1].

Територіальний Порядок (англ. The Territorial Agenda) – це стратегічний документ формування політики просторового планування в Європі, її регіонах та громадах. Серед цілей Територіальної політики 2030 зазначено про необхідність формування зв’язків між регіональним плануванням та розвитком транс’європейських транспортних мереж, а також виявлення нових моделей сервісів для локальної та регіональної мобільності; інтеграція поза кордонами шляхом кооперації між регіонами з різних країн для використання спільного потенціалу розвитку. У документі наголошено і на необхідності формування здорового довкілля шляхом підтримки у розробленні екологічних рішень, розвитку зеленої та блакитної інфраструктурних мереж, що об’єднують екосистеми, як у просторовому плануванні, так і за його межами [2].

9 грудня 2020 р. Європейська Комісія затвердила «Стратегію сталої та розумної мобільності – Європейський транспорт на шляху до майбутнього», яка включає три ключові цілі формування європейської транспортної системи:

- стала мобільність: передбачає перехід до мобільності з нульовими викидами, роблячи всі види транспорту більш екологічними, забезпечуючи доступність екологічних варіантів та стимулюючи користувачів робити сталий вибір;

- розумна мобільність: підтримка екологічного вибору, використовуючи переваги діджиталізації та автоматизації для досягнення безперебійного, безпечного та ефективного зв’язку;

- стійка мобільність: створення доступного та прийняттого для всіх громадян і бізнесу Єдиного Європейського Транспортного Простору, із врахуванням впливу пандемії COVID-19 зробити його стійким до майбутніх криз та безпекових викликів [3].

Як бачимо, «червоною ниткою» у стратегічних пріоритетах є питання екологічності, сталості, акцент у транспортному секторі поставлений на

розвиток швидкісних залізниць, розширення ринку залізничних вантажних і пасажирських перевезень, а також розвитку мультимодальних перевезень тощо.

Транспортна політика ЄС спрямована на стійку, енергоефективну та щадну довкілля форму мобільності. Ці цілі можуть бути досягнуті за рахунок використання мультимодального транспорту, який оптимально поєднує різні види транспорту, використовуючи сильні сторони кожного і зводячи до мінімуму недоліки. Таким чином, Європейська комісія проводить політику мультимодальності, забезпечуючи кращу інтеграцію видів транспорту та встановлюючи функціональну сумісність на всіх рівнях транспортної системи.

Чотири типи дій підтримують ширше використання мультимодальних рішень:

- інтерналізація зовнішніх на всіх видах транспорту з метою подання відповідних цінових сигналів користувачам, операторам та інвесторам. Соціальні та екологічні витрати транспорту повинні оплачуватись відповідно до принципу «платить забруднювач»;

- більш цілеспрямовані інвестиції у фізичну інфраструктуру, спрямований на поліпшення взаємозв'язків між одномодальними мережами;

- більш ефективне використання інформації (про трафік, пропускну здатність, наявність інфраструктури, розташування вантажів і транспортних засобів);

- пряма підтримка інтермодальних перевезень, передбачена Директивою з комбінованих перевезень. ЄС також надає фінансову підтримку мультимодальним/інтермодальним перевезенням.

В умовах широкомасштабної війни РФ проти України ефективність функціонування транспортної системи значною мірою залежатиме від відновлення її цілісності: маршрутів пасажирських та вантажних перевезень з урахуванням попиту на транспортні послуги та потреб безпеки, організації мультимодальної взаємодії, поліпшення логістичної зв'язаності внутрішніх і міжнародних перевезень, відновлення безперешкодного руху автомобільного транспорту в регіонах, які перебували в зонах бойових дій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. A European Green Deal. The European Commission's priorities. 6 Commission priorities for 2019-24. An official website of the European Union. URL: <https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024> .

2. Territorial Agenda 2030. URL: <https://territorialagenda.eu/> .

3. Sustainable and Smart Mobility Strategy - putting European transport on track for the future. Communication from the commission to the European parliament, the council, the european economic and social committee and the committee of the regions. European commission, Brussels, 2020. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CQM:2020:789:FIN>.